

TWORZENIE KULTURY BIZNESOWEJ ZORIENTOWANEJ NA IP

DANE SPÓŁKI

Słowacka spółka GA Drilling a.s. należy do sektora małych i średnich przedsiębiorstw zajmujących się działalnością badawczo-rozwojową. Na przestrzeni ostatnich lat znacząco się rozwinęła. Obecnie spółka zatrudnia ponad 50 pracowników na trzech kontynentach. Siedziba spółki matki mieści się na Słowacji, a oddziały zlokalizowane są w Wielkiej Brytanii, USA, Brazylii i Zjednoczonych Emiratach Arabskich.

Spółka zbudowała solidne portfolio własności intelektualnej, na które obecnie składają się: 23 patenty na osiem różnych rozwiązań, (kolejne dwa zgłoszenia patentowe znajdują się w fazie międzynarodowej - PCT), prawa ochronne na 5 wzorów użytkowych i 3 znaki towarowe, a majątek aktywów niematerialnych GA Drilling wciąż rośnie. Spółka stosuje proaktywne podejście do ochrony własności intelektualnej, czego dowodem jest wypracowanie unikalnej metody budowania własnej kultury biznesowej zorientowanej na IP.

MOŻLIWOŚCI BIZNESOWE

Energia geotermalna, zapewniająca bezemisyjne, czyste i stosunkowo tanie źródło energii dla każdego i wszędzie, może być odpowiedzią na powstrzymanie globalnego ocieplenia. Choć jest ona dostępna na całym świecie, niektóre miejsca w Europie mają szczególnie wysoki potencjał wykorzystania tego źródła energii. Głębokość wiercenia jednak ma wpływ na cenę usługi: im wiercenie geotermiczne jest głębsze, tym cena mniej konkurencyjna. Z kolei, ceny wierceń tradycyjnych, tj. poniżej zasięgu 5 km, stają się zbyt drogie.

Przedsiębiorstwo GA Drilling prowadzi prace badawczo-rozwojowe nad technologią PLAZMABIT, w której wykorzystywana jest plazma elektryczna. Uzyskane tą metodą odwierty geotermalne o głębokości poniżej 5 km są znacznie tańsze i wydajniejsze niż tradycyjne odwierty. To z kolei sprawia, że wykorzystanie energii geotermalnej jest opłacalne i wydajne. Nowo opracowywane metody dotyczą także sposobów łączenia nowej technologii z już istniejącymi.

Powyższe rozwiązanie jest nadal w fazie opracowywania i testowania. Jednocześnie GA Drilling prowadzi zakrojone na szeroką skalę działania w zakresie ochrony praw własności intelektualnej, których celem jest ochrona technologii i zapewnienie zwrotu z obecnych i przyszłych inwestycji.

SPÓŁKA GA DRILLING
ZBUDOWAŁA TAKĄ KULTURĘ
PRZEDSIĘBIORSTWA, KTÓRA
CHRONI JEJ WŁASNOŚĆ
INTELEKTUALNĄ NA KAŻDYM
SZCZEBLU SPÓŁKI, POCZĄWSZY
OD NAJWYŻSZEGO
KIEROWNICTWA AŻ PO POZIOM
SPECJALISTY.

STRATEGIA OCHRONY PRAW WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ

GA Drilling jest obecnie na etapie przedkomercyjnym, który charakteryzuje się ograniczonymi przychodami. Źródłem finansowania działalności spółki są głównie: inwestorzy, partnerzy przemysłowi oraz ponad 20 pozyskanych dotacji. Ponieważ własność intelektualna GA Drilling postrzegana jest jako wymierna wartość spółki względem zainwestowanych w nią środków, stąd opracowana została strategia na rzecz jej własności intelektualnej.

Strategia IP opiera się na pierwszeństwie do uzyskania patentu (przyznanie daty zgłoszeniu patentowemu) na terytorium Słowacji lub Wielkiej Brytanii, tj. krajów, gdzie znajdują się oddziały spółki. Kolejny etap to uzyskanie patentów krajowych w wyniku zgłoszenia wynalazku w procedurze międzynarodowej PCT. Aby uniknąć błędów w dokonywaniu zgłoszeń patentowych, GA Drilling uważnie śledzi działalność konkurentów. Stosując metodę 360 stopni, analizuje wykorzystanie konwencjonalnej technologii mechanicznej, połączonych technologii mechanicznej i nowopowstających, a także wyłącznie nowych technologii. Znalezienie właściwej równowagi między dokonaniem zgłoszenia tak wcześnie jak to możliwe a momentem, gdy rozwiązanie jest już dopracowane, stanowi dodatkowe wyzwanie dla spółki.

TWORZENIE KULTURY ZORIENTOWANEJ NA IP W BIZNESIE

Kultura ochrony praw własności intelektualnej stosowana przez spółkę GA Drilling zbudowana jest na 4 filarach, które holistycznie wspierają jej proaktywne podejście do ochrony praw własności intelektualnej.

I. Kultura korporacyjna i motywujące otoczenie

Kultura korporacyjna spółki GA Drilling jest powiązana z faktem, że wszyscy jej pracownicy, od założycieli i kierownictwa najwyższego szczebla po poziom specjalistów, w pełni rozumieją wartość, którą tworzą, i wagę, jaką należy przykładać do jej ochrony. Stały rozwój kadry wspierany jest szkoleniami, jasno określonymi obowiązującymi procedurami przedsiębiorstwa oraz wymogiem prowadzenia dokumentacji na podstawie szablonów, dzięki którym wszystkie niezbędne dane rejestrowane są w momencie tworzenia nowego IP spółki.

Z drugiej strony spółka przykłada dużą wagę do motywowania pracowników. Nagradzanie wynalazców wiąże się nie tylko z korzyścią finansową, ale również z możliwością czerpania korzyści z komercjalizacji wynalazków. W spółce zwraca się ponadto uwagę na to, aby pracownicy rozumieli korzyści osobiste płynące z ich pracy, od prestiżu związanego z publikacją wynalazku po uproszczenie ich codziennych zadań.

II. Edukacja pracowników

W celu zapewnienia wszystkim pracownikom możliwości zapoznania się z przepisami prawa własności intelektualnej i zrozumienia działania systemu ochrony dóbr niematerialnych spółka GA Drilling stworzyła stosowne procedury edukacyjne. Ponadto pracownicy spółki mogą używać baz danych IP, dzięki czemu są w stanie wykorzystywać najnowocześniejsze osiągnięcia technologiczne, które mogą być pomocne w ich pracy.

Spółka wdrożyła też program IP Challenge. Jego celem jest podwyższanie poziomu zaangażowania pracowników w poszerzanie wiedzy o prawach własności intelektualnej. Wyzwanie polega na tym, że pracownicy próbują odkryć, jakie kwestie związane z IP mogą w danym przypadku być wsparciem dla ich pracy albo wręcz odwrotnie – stanowić przeszkodę w udzieleniu prawa ochronnego na wynalazek. Wyzwanie odbywa się co miesiąc z udziałem 5 uczestników, którzy wygłaszają 8-minutowe prezentacje (ang. flash talk) na temat odkryć związanych z technologią, w której się specjalizują. Prezentowany temat musi koncentrować się na informacjach, których uczestnicy wyzwania wcześniej nie znali, ani którymi wcześniej nie dzielili się ze sobą. Jury składające się z kierowników działu R&D oraz ekspertów IP przyznaje nagrodę najlepszemu uczestnikowi wyzwania.

Powyższy program to doskonała okazja zapewnienia pracownikom spółki dostępu do znacznych zasobów wiedzy na temat stanu techniki, która może okazać się momentem przełomowym w ich rozwoju zawodowym. Dodatkowo to również możliwość aktywnego włączenia pracowników spółki w podejmowane działania na rzecz ochrony jej własności intelektualnej w sposób motywujący intelektualnie i finansowo.

III. Budowanie strategii dokonywania zgłoszeń, która odzwierciedla dojrzałość technologii

Koncepcja poziomów gotowości technologicznej (TRL) została wprowadzona przez naukowców amerykańskiej agencji kosmicznej NASA w latach 70. XX wieku. Zgodnie z tą metodyką określenie stadium rozwoju technologicznego danej koncepcji opiera się na 9-stopniowej skali określającej dojrzałość projektową danego produktu, procesu bądź usługi. GA Drilling używa unijnej klasyfikacji TRL. Przypisanie etapu projektu do właściwego poziomu gotowości technologicznej na skali TRL pomaga spółce podjąć decyzję o tym, czy chce kontynuować procedurę składania zgłoszenia patentowego, czy z niej rezygnuje, w sytuacji gdy przedwczesne dokonanie zgłoszenia może stanowić ryzyko udaremnienia własnych działań, nawet pomimo pozytywnej oceny zgłoszenia w ramach procedury PCT.

GA Drilling zmierzyło się już z taką sytuacją, gdy jej zgłoszenie w trybie PCT uzyskało wszystkie oceny A wskazujące na duże prawdopodobieństwo, że nie będzie problemu z uzyskaniem patentu w żadnym miejscu na świecie. Niezależnie od tego, ze względu na niski poziom dojrzałości opracowywanych wynalazków, tj. jedynie poziom TRL3-TRL4, spółka nie zdecydowała się na wprowadzenie zgłoszenia w fazę krajową.

Należy pamiętać, że rynek jest bardzo konkurencyjny, a konkurenci bacznie się obserwują. Publikacja wynalazku w 18 miesięcy po dacie zgłoszenia zapewniłaby otwarty dostęp do pomysłów, które konkurenci mogą wykorzystać w celu opracowania rozwiązań, co z kolei może skutecznie udaremnić spółce jej przyszłe działania patentowe.

Korzystając ze skali TRL, GA Drilling proaktywnie chroni swój przyszły potencjał patentowy. Jednocześnie takie perspektywiczne planowanie pozwala utorować drogę do ochrony przyszłych rozwiązań, które zostaną wynalezione przez spółkę w oparciu o jej obecne know-how.

IV. Polityka bezpiecznego przechowywania danych

Własność intelektualna może być zagrożona nie tylko naruszeniami, ale także fizycznie, w tym poprzez kradzież, pożar, klęski żywiołowe lub nieprawidłowe działanie technologii. W nowoczesnym środowisku badawczo-rozwojowym, w którym wszystkie dane badawcze są przechowywane w formie elektronicznej, tworzenie kopii zapasowych i bezpieczne przechowywanie danych ma kluczowe znaczenie. Istnieją doskonałe rozwiązania wspierające takie wysiłki, które niejednokrotnie pozwoliły ocalić cenne IP spółki.

W celu zapewnienia bezpiecznego przechowywania danych spółka przestrzega kilkusetapowej procedury:

1. **Rzetelne rejestrowanie wyników badań i własności intelektualnej wynikające ze świadomości pracowników, że wiedza na temat tego, co, jak i przed kim chronić ma kluczowe znaczenie.**
2. **Ograniczanie dostępu do IP za pomocą potrójnego systemu:**
 - a) Umożliwienie dostępu stronom trzecim (np. partnerom biznesowym lub rzecznikom patentowym) do dokumentacji tylko bezpośrednio na wewnętrznym portalu Sharepoint spółki, bez możliwości pobierania jakichkolwiek plików. Ograniczona jest również możliwość korzystania z udostępnionych dokumentów na urządzeniach innych niż te należące do spółki.
 - b) Wszystkie dokumenty oznakowane są zgodnie z ich poziomem wrażliwości, a ich lokalizacja jest śledzona. Rozwiązanie to umożliwia monitorowanie dokumentów, tj. kto pobrał z nich informacje i co z nimi zrobił. Dodatkowo taka konfiguracja sprawia, że dostęp do dokumentów jest ograniczony tylko do personelu spółki, a nawet w ramach tego dostępu ograniczone jest prawo do czytania, drukowania i modyfikowania dokumentów. Takie rozwiązanie umożliwia również ochronę danych, nawet w wypadku przypadkowego ich wycieku.
 - c) Ochrona prawna dotycząca umów o zachowaniu poufności dla wszystkich stron trzecich, prawnych bądź biznesowych.

wskazówka od spółki GA Drilling: warto stosować nastawienie kontrwywiadowcze

Skala szpiegostwa przemysłowego wzrasta, dlatego w interesie bezpieczeństwa przedsiębiorstwa warto przeanalizować potencjalne sposoby umożliwiające jego szpiegowanie. Taka analiza jest pomocna przy odkrywaniu słabych punktów, które rzeczywiście są otwartą bramą do ataku na dobra stanowiące własność intelektualną przedsiębiorstwa.